

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 23Cb/144/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121210742
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Paveleková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8121210742.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v spore žalobcu: Železnice Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Klemensova 8, IČO: 31 364 501, proti žalovaným: 1/ SAD Prešov, a.s., so sídlom Prešov, Košická 2, IČO: 36 477 125, 2/ Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 2.278,76 EUR s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 2.278,76 EUR spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.278,76 EUR od 26.07.2020 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti úroku z omeškania žalobu z a m i e t a .

Žalobca má vo vzťahu k žalovanému v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania, o ktorých výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 13.12.2021 sa žalobca pôvodne domáhal na žalovaných v 1. až 3. rade spoločne a nerozdielne zaplatenia sumy 2278,76 EUR, čiže spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2278,76 EUR od 17.06.2020 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 09.01.2020 v čase okolo 05:15 hod. došlo na ceste 1II/3188 smerom od obce Rožkovany k dopravnej nehode, kedy vodič autobusu zn. KAROSA, ŠPZ: A. XXXBE p. B. C. pred železničným priecestím neprispôsobil rýchlosť jazdy stavu a povahe vozovky, dôsledkom čoho na zľadovatej vozovke dostal šmyk a narazil do priecestného zabezpečovacieho zariadenia (PZZ v žkm 45.938) nachádzajúceho sa po pravej strane jeho smeru jazdy.

3. Majiteľom/ prevádzkovateľom uvedeného vozidla zn. KAROSA s ev.č. A. XXXBE je žalovaný v 1. rade -spoločnosť SAD Prešov. a.s. na preukázanie uvedených skutočností žalobca predložil správu o nehode ORPZ-PO-ODI-28-146/2020 zo dňa 08.04.2020.

4. Žalobca uviedol, že škodovou udalosťou došlo k poškodeniu priecestného zabezpečovacieho zariadenia. Žalobcovi vznikla škoda vo výške 4.808,13 EUR. Táto škoda pozostáva z nasledujúcich položiek: Priama materiálová škoda vo výške 2.848,45 EUR; výkony zamestnancov vo výške 1.959,68 EUR; a poukázal na výstup z ekonomického systému SAP s rozpisom jednotlivých položiek zo dňa 21.05.2020.

5. Ďalej žalobca uviedol, že uvedenú škodu si uplatnil u žalovaného 2/ ako poisťovateľa žalovaného 1/ z jeho PZP (povinného zmluvného poistenia), a to faktúrou č. 270 0036121 na sumu 4808,13 EUR splatnou dňa 16.06.2020.

6. Uviedol, že žalovaný 2/ listom zo dňa 10.07.2020 oznámil, že uvedenú poistnú udalosť zlikvidoval, pričom výšku poistného plnenia stanovil na sumu 2.529,378 EUR, a to tak, že z uplatnenej škody odrátal sumu 2.278,76 EUR (47%) z titulu amortizácie. REKAPITULÁCIA: Celková škoda 4.808,13 EUR, úhrada Allianz- Slovenská poisťovňa, a.s. z PZP žalovaného - 2.529,37 EUR k úhrade ostáva 2.278,76 EUR, a poukázal na likvidáciu zo dňa 10.07.2020 a faktúru č. 270 003 6121.

7. Žalobca uviedol, že uvedenou škodovou udalosťou mu bola spôsobená celková škoda vo výške 4808,13 EUR a ide o náklady, ktoré musel vynaložiť na uvedenie veci do pôvodného stavu. Spoločnosť Allianz- Slovenská poisťovňa. a.s. ako poisťovateľ žalovaného cestou PZP plnenie odmietla, nakoľko od žalobcom skutočne vynaložených nákladov odrátala tzv. AMORTIZÁCIU vo výške 2.278.76 EUR, čo predstavuje takmer 47% s odvolaním sa na ustanovenie § 442 a §443 OZ.

8. Žalobca uviedol, že s týmto nesúhlasí poukázal na judikatúru Ústavného súdu ČR, ktorý vo svojom náleze (sp. zn. I.ÚS 2221/2007) uviedol: „ ak je za škodu považovaná ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a jej výška je daná rozdielom medzi majetkovým stavom poškodeného pred a po poškodení, musí sa aj rozsah náhrady škody zohľadniť výšku všetkých nutných prostriedkov, ktoré bol poškodený nútený vynaložiť k obnoveniu pôvodného majetkového stavu, v danom prípade k oprave vozidla tak, aby bolo z technického hľadiska rovnako prevádzkyschopné, ako pred škodovou udalosťou. Pokiaľ obnovenie pôvodného majetkového stavu nie je možné inak ako použitím nových náhradných dielov, oprava bola prevedená účelne a smerovala iba k odstráneniu následkov škodovej udalosti, nie je možné prenášať povinnosť úhrady nákladov na uvedenie veci do pôvodného stavu na poškodeného a neodôvodnene ho znevýhodňovať oproti škodcovi v neposlednom rade je potrebné brať do úvahy, že poškodenému ono diskutované..zhodnotenie bolo v podstate protiprávnym konaním vnútené.“

9. Taktiež poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu NS SR - č. 2Obdo 48/2012, v ktorom NS SR s odvolaním sa na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. II.ÚS 2221/2007, konštatoval, že poškodenému sa nahradí škoda tak, aby mu bola kompenzovaná ujma, ktorá nastala na strane poškodeného / žalobcu v dôsledku dopravnej nehody . NS SR konštatoval, že škoda, ktorá nastala na strane žalobcu z titulu nákladov na vykonanú opravu, ktorá bola žalobcovi dopravnou nehodou vnútená bola skutočnú škoda. Taktiež poukázal na nález Ústavného súdu ČR I.ÚS 1902/13 zo dňa 11.06.2014, ktorý v svojom náleze uviedol, že úhrada celej ceny účelne vykonanej opravy (smerujúcej len k odstráneniu následkov škodnej udalosti) by mala byť pravidlom (bod 21). V ďalšom náleze II.ÚS 155/2016 z 6.6.2017 sa riešil prípad tzv. totálnej škody na motorovom vozidle, pričom Ústavný súd ČR uviedol, že dva vyššie spomínané nálezy postulujú princíp maximálne možnej miere plného odškodnenia, keďže nie je možné prenášať na poškodeného povinnosť k náhrade nákladov na uvedenie veci do pôvodného stavu a nedôvodne ho znevýhodňovať oproti škodcovi.

10. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca uzavrel, že krátenie plnenia o amortizáciu poisťovateľom žalovaného bolo v rozpore so zmyslom a účelom ustanovenia §443 Občianskeho zákonníka - aby bola poškodenému v plnej miere kompenzovaná majetková ujma, ako aj v rozpore s aktuálnou judikatúrou NS SR. V zmysle ústavného princípu právnej istoty a legitímneho očakávania strán sporu, aby nedošlo k tzv. vydaniu prekvapivého rozhodnutia upozornil na právoplatné a vykonateľné rozhodnutie OS Prešov č.k.11C/44/2018 v spojení s rozhodnutím KS v Prešov č.k.9Co/39/2020, ktorým bola žalobcovi (v tomto prípade ŽSR) priznaná celková náhrada škody bez odpočtu tzv. amortizácie a rovnako právoplatné a vykonateľné rozhodnutie OS Humenné, č.k.11C/11/2020.

11. Súd vo veci vydal platobný rozkaz č.k.23Cb/144/2021-39 zo dňa 25.01.2022, ktorý bol doručený žalovaným v 1. až 3. rade (voči žalovanému v 3/ rade zobrať žalobca žalobu späť a súd následne konanie voči žalovanému 3/ zastavil č. k. 23Cb/144/2021-124 právoplatné dňa 08.10.2022).

12. Proti tomuto platobnému rozkazu zo dňa 10.02.2022 podal odôvodnený odpor žalovaný 2/. Žalovaný 2/ v odpore uviedol (č. I. 48), že rozporuje nárok žalobcu v celom rozsahu. Uviedol, že mu boli zo strany žalobcu predložené doklady o oprave zabezpečovacieho zariadenia v celkovej sume 4.808,13 EUR. Z tejto sumy predstavovala cena materiálu / priama materiálová škoda sumu 2 848,45

EUR a výkony zamestnancov teda cena jednotlivých úkonov sumu 1 959,68 EUR. Cenu jednotlivých úkonov pri oprave / výkony zamestnancov za opravu priecestného zabezpečovacieho zariadenia bola žalobcovi poukázaná celá. Pri cene materiálu žalovaný v 2.rade zohľadnil amortizáciu vo výške 80 %, nakoľko priecestné zabezpečovacie zariadenie bolo v užívaní, podľa predložených dokladov žalobcu 21 rokov. Nejednalo sa teda o nové priecestné zariadenie, preto bola pri použití materiálu zohľadnená amortizácia. Celková škoda vypočítaná žalovaným v 2. rade vo výške 2 529,37 EUR teda s prihliadnutím na ustanovenie § 442 a 443 Občianskeho zákonníka vyjadruje skutočnú škodu, ktorú bol žalovaný povinný žalobcovi nahradiť v zmysle ustanovení zák. č. 381/2001 Z.z.

13. Žalovaný 2/ uviedol, že škoda je majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch. Zníženie stavu finančných prostriedkov je vždy majetkovou ujmu, ktorú možno vyjadriť v peniazoch. Náhrada škody bola žalobcovi vyplatená v zmysle citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka. Ak sa jedná o škodu na veciach, uhrádza sa skutočná škoda, pri určení ktorej sa vychádza z ceny veci v čase, keď bola daná vec poškodená. Pri určení tejto ceny sa vychádza z cenového predpisu, prípadne z ceny nadobúdacej s prihliadnutím na jej pokles vyplývajúci z jej veku amortizácie, zmeny funkčnosti a pod., ako aj s prihliadnutím na jej prípadný vzrast, ktorý nastal následkom zhodnotenia veci.

14. V súlade s platnou právnou úpravou, konkrétne vyhláškou č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku mohol byť nárok žalobcu usporiadaný žalovaným v 2. rade maximálne vo výške 2529,37 EUR. Prístup žalovaného v 2.rade k žalobcovi bol navyše proklientsky, pretože bola zohľadnená amortizácia na majetok vo výške 80% , pričom ak by sa žalovaný striktne riadil vyhláškou č. 492/2004 Z.z. tak pri amortizácii 9% / rok a zostatkovej hodnote 10% by bolo plnenie nižšie, teda v neprospech žalobcu.

15. Uviedol, že v zmysle ustálenej judikatúry je správne, ak sa pri škode na použitých a opotrebovaných zariadeniach odráta amortizácia u nových častí a súčiastok zamontovaných do nich pri oprave, ktorými sa hodnota zariadenia po oprave zvýšila (R 3/1984, rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn: 5Co/29/2008). Žalovaný 2/ poukázal, na judikatúru Najvyššieho súdu SR napr. rozsudok sp. zn. 5Cdo 89/2008 z 24.10.2010, rozsudok sp. zn. 5Cdo/200/2021 (rozhodnutie sa však týka určenia neplatnosti prevodu pozemku a dovolanie bolo odmietnuté pozn. súdu) teda aktuálna judikatúra Najvyššieho súdu SR, ktorá upriamuje pozornosť súdov nižších stupňov na to, že je potrebné dôsledne vykladať ustanovenie § 443 Občianskeho zákonníka a uvažovať so životnosťou veci a teda aj s amortizáciou veci v prípade ustálenia skutočnej škody na veci. Vždy je potrebné zohľadniť , že hodnota poškodeného zariadenia sa pri oprave zhodnotí.

16. Rovnako žalovaný 2/ namietal aj úroky z omeškania, ktorých priznanie nie je nijako zdôvodnené a teda ani preukázané.

17. Následne bolo žalobcovi doručené uznesenie podľa § 167 ods. 3 CSP, aby sa vyjadril k odporu žalovaného 2/.

18. Žalobca sa k odporu vyjadril podaním zo dňa 12.04.2022 (č. I. 53) a uviedol, že žalovaný v 2/ rade vo svojom podaní v podstate uznal škodu čo do dôvodu a výšky. Uznal, že náklady na opravu boli oprávnené, a teda ich nerozporuje. Žalovaný v 2/. rade avšak nesúhlasil s tým, aby za skutočnú škodu boli považované všetky náklady, ktoré poškodený použil na opravu a uvedenie veci do pôvodného prevádzky schopného stavu bez zohľadnenia nimi navrhovanej amortizácie vo výške 80%. Žalobca poukázal na to, že s vyjadrením žalovaného 2/ nesúhlasí a považuje ho za nesprávne a v hrubom rozpore s platnými zákonnými ustanoveniami a tiež aktuálnou judikatúrou. Žalobca pripojil rozhodnutie OS Prešov, č.k. 21Cb/35/2020- právoplatné dňa 27.11.2021, v ktorom príslušný súd jednoznačne potvrdil, že žalobca - ŽSR majú nárok na všetky náklady, ktoré mu vznikli z dôvodu, že došlo ku škode, ktorá mu bola „vnútená“ , a to tým, že došlo k poškodeniu prevádzkového zariadenia ŽSR pri dopravnej nehode - rovnako ako v tomto prejednávacom prípade. Poukázal na to, že v tomto právoplatnom rozhodnutí zároveň súd priznal žalobcovi aj úrok z omeškania v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s §3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. K obrane žalovaného v 2/ rade v súvislosti s odkazom na judikatúru NS SR , rozsudok č. 5Cdo/200/2021 uviedol, že sa k nemu nemôže vyjadriť, nakoľko žalovaný v II. rade uvedený rozsudok nepredložil a v rámci verejne dostupných zdrojov toto rozhodnutie

nebolo zverejnené, preto žiadal, aby súd vyzval žalovaného v 2. rade, aby uvedené rozhodnutie NS SR predložil v rámci konania.

19. Žalobca poukázal na to, že obrana žalovaného 2/ je účelová, pričom absolútne ignoruje judikatúru súdov z posledného obdobia, v prípadoch, ktoré sa zaoberajú náhradou škody a uplatnením amortizácie. Žalobca mal za to, že jeho nárok je oprávnený a škoda, ktorú si uplatnil je skutočná škoda, nakoľko sa jedná o sumu, o ktorú sa reálne znížil jeho majetok, pričom finančné prostriedky vynaložené na opravu boli využité účelovo a viedli k uvedeniu veci do pôvodného stavu a k obnoveniu schopnosti prevádzky poškodeného zariadenia. V súvislosti so záväznosťou judikátov NS SR a ÚS SR poukázal na Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. 11. 2011, č. k. IV.ÚS499/2011-25, ktoré hovorí, že obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL.ÚS21/00, PL.ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Súčasne poukázal na to, že aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

20. Žalovaný 2/ sa k vyjadreniu žalobcu vyjadril (č. I. 82) a uviedol, že žalobca vo vyjadrení neuvádza nové skutočnosti, ktorými by preukazoval nárok a poukázal na to, že závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach pokiaľ ide aj o rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 21Cb/35/2020, nemajú v právnom poriadku charakter precedensu a žalovaný predložil iný právny názor súdu, ktorý zdieľa a to rozsudok Krajského súdu Trenčín č. k. 17Co/30/2021-289 zo dňa 24.02.2022. Súčasne žalovaný 2/ pripojil rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/89/2008 zo dňa 24.03.2010.

21. Súd v spore vytýčil pojednávanie na 22.11.2022, na ktorom spor prejednal, žalobca na pojednávaní zotrval na podanej žalobe a ostatných písomných vyjadreniach, pričom žiadal žalobe vyhovieť v celom rozsahu.

22. Súd sa oboznámil so žalobou a vyjadreniami strán sporu a vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise a to najmä správou Okresného riaditeľstva policajného zboru v Prešove zo dňa 08.04.2020, sumarizáciou zákazky zo dňa 20.05.2020, oznámením o poukazaní náhrady škody, faktúrou č. 2700036121, zákazkovým listom č. 899/200274101/2020, oznámením poškodeného o uplatnení si nároku na náhradu škody zo dňa 28.05.2020, fotodokumentáciou.

23. Podľa § 420 ods. 1, 2, 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov („Občiansky zákonník“) každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. D. je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá. Zodpovednosť sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

24. Podľa § 427 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla. 13. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

25. Podľa § 442 ods. 3 Občianskeho zákonníka škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

26. Podľa § 443 Občianskeho zákonníka pri určení výšky škody na veci sa vychádza z ceny v čase poškodenia.

27. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („zákon o PZP“) poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu

- a. škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
- b. škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,
- c. účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
- d. ušlého zisku.

28. Podľa § 4 ods. 4 zákona o PZP poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

30. Podľa § 11 ods. 6 zákona o PZP poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný, b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

31. Podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

32. Podľa § 11 ods. 8 zákona o PZP ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

33. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

34. Súd po vykonanom dokazovaní a zhodnotení výsledkov dokazovania jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom.

35. V konaní nebolo sporné, že dňa 09.01.2020 došlo k škodovej udalosti, pri ktorej v dôsledku zrážky medzi motorovým vozidlom zn. Karosa, ŠPZ: A. XXXBE, ktorého vlastníkom je žalovaný 1/, došlo k zničeniu železničného priescestného zabezpečovacieho zariadenia (PZZ v žkm N 45,938) nachádzajúceho sa po pravej strane smere jazdy motorového vozidla. Nebolo sporné, že nehodu zaviniť vodič motorového vozidla, ktorého majiteľom je žalovaný 1/ (pôvodne žalovaný 3/).

36. Sporné tiež nebolo to, že uvedené motorové vozidlo bolo poistené u žalovaného 2/ v zmysle zák. č. 381/2001 Z.z., pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

37. Nebolo sporné, že si žalobca u žalovaného 2/ uplatnil náhradu škody, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s prevádzkou poisteného motorového vozidla škodcu vo vzťahu k pre cestnému zabezpečovaciemu zariadeniu a to vo výške 4808,13 EUR. Žalovaný poistnú udalosť (škodovú udalosť) zaevidoval pod č. 2080100614 (č. I. 8). Podľa oznámenia o poukázaní náhrady škody, listom zo dňa 10.07.2020 oznámil žalobcovi, že náhradu škody stanovil vo výške 2529,37 EUR s poukazom na to, že odpočítal od nákladov na opravu 4808,13 EUR, sumu 2278,76 EUR, ako položku - amortizácia materiálu. Súčasne okrem uvedených zákonných ustanovení bolo uvedené, že vykonanou opravou sa obvykle zmení technická hodnota vecí, a to v závislosti od veku a rozsahu poškodenia. V danom prípade, že došlo pri oprave k výmene pôvodných poškodených dielov za diely nové a na základe uvedeného bolo vypočítané zhodnotenie.

38. Žalobca sa žalobou domáhal doplatenia náhrady škody od žalovaného 2/ ako poisťovateľa škodcu na základe § 15 ods. 1 o PZP vo výške 2278,76 EUR s príslušenstvom.

39. Žalovaný 2/ v rámci svojej procesnej obrany v konaní považoval za dôvodné zníženie náhrady škody o amortizáciu v tejto sume 2278,76 EUR, nakoľko mal zato, že škodovou udalosťou a následnou opravou poškodeného železničného priecestného zabezpečovacieho zariadenia došlo k jeho zhodnoteniu. V konaní tak bola sporná otázka dôvodnosti zníženia plnenia žalovaného 2/ v rozsahu žalovaným 2/ odpočítaného zhodnotenia, teda oprávnenosť, resp. neoprávnenosť uplatnenia amortizácie žalovaným. Súd sa po vykonanom dokazovaní s uvedenou procesnou obranou žalovaného 2/ nestotožnil.

40. K realizácii odpočtu amortizácie vo výške 2278,76 EUR súd konštatuje, že skutočnou škodou je majetková ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a predstavujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo nevyhnutné vynaložiť na uvedenie do pôvodného stavu.

41. Z predloženého oznámenia poškodeného o uplatnení si nároku na náhrady škody z povinného zmluvného poistenia a z pripojených listinných dôkazov mal súd preukázané, že došlo k škodovej udalosti následkom, ktorej došlo k poškodeniu železničného priecestného zabezpečovacieho zariadenia vo vlastníctve žalobcu a to v priamej príčinnej súvislosti s prevádzkou vozidla poisteného žalovaného 1/.

42. Náklady na opravu uvedeného priecestného zabezpečovacieho zariadenia predstavovali sumu 4808,13 EUR, čo nebolo medzi stranami sporné.

43. Cena, respektíve hodnota opravy poškodeného zariadenia, tak predstavuje skutočnú výšku škody žalobcu na navrátenie poškodeného priecestného zabezpečovacieho zariadenia do pôvodného stavu. Súd poukazuje na to, že zmyslom a účelom ustanovení priznávajúcich poškodenému právo na náhradu škody je zaistiť, aby bola v plnej miere kompenzovaná majetková ujma. Súd má za to, že je nepochybné, že k poškodeniu priecestného zabezpečovacieho zariadenia došlo nepochybne bez zavinenia žalobcu, ako poškodeného a jeho poškodením došlo na strane žalobcu ku skutočnej škode spočívajúcej v nákladoch, ktoré musel žalobca vynaložiť na to, aby bolo železničné zariadenie uvedené do stavu, ako pred škodovou udalosťou.

44. Zariadenie sa dopravnou nehodou aj napriek následne vykonanej oprave spočívajúcej v použití nových náhradných dielov nezhodnocuje, pretože každou dopravnou nehodou, pri ktorej dôjde k jeho poškodeniu, sa jeho technická hodnota znižuje. Súd mal za to, že nie je spravodlivé vystaviť žalobcu ako poškodeného stavu, kedy by bol povinný, resp. nútený doplácať na konanie škodcu, ktorým bol nepochybne poškodený jeho majetok.

45. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 20bdo/48/2012, v ktorom súd konštatoval, že poškodenie vozidla dopravnou nehodou a následne vykonaná oprava spočívajúca v použití náhradných dielov vozidlo nezhodnocuje. Účelom ustanovenia § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka je taký postup, aby sa poškodenému jeho právo na náhradu škody v plnej miere kompenzovalo, čo je v zhode so spravodlivým výkladom zákona.

46. Žalovaní nepopierali, že by oprava nebola vykonaná účelne za účelom odstránenia poškodenia, ktoré boli spôsobené pri škodovej udalosti dňa 09.01.2020 zavineným konaním po poisteného (respektíve jeho zamestnanca). Súd poukazuje na to, že žalobcovi bola oprava poškodeného železničného prístupného zabezpečovacieho zariadenia vnútená protiprávnym konaním škodcu, ktorého zodpovednosť za škodu bola poistená u žalovaného. V konaní nebolo preukázané, že by žalobca získal akýkoľvek prospech, naopak žalobca vykonanou opravou nezväčšil ani nezhodnotil svoj majetok, preto nie je možné pripustiť zníženie náhrady o amortizáciu v sume 2278,76 EUR.

47. Vzhľadom k tomu, že žalovaný sa s platením poistného plnenia, respektíve náhrady škody vo vzťahu k žalobcovi dostal do omeškania, vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie úrokov z omeškania.

48. Pri posudzovaní žalobcom uplatnených úrokov z omeškania súd vychádzal z ustanovenia § 11 ods. 7 zákona o PZP, v zmysle ktorého je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia, pričom základ úrokov z omeškania je daný v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

49. Súd mal z listu žalovaného zo dňa 10.07.2020 - „Oznámenie o poistnom plnení“ preukázané, že žalovaný ukončil šetrenie poistnej udalosti dňa 10.07.2020, žalovaný sa tak s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 7 zákona o PZP dostal do omeškania dňom nasledujúcim po uplynutí 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poškodenému poistné plnenie, teda odo dňa 25.07.2020, nie už odo dňa 17.06.2020 ako si žalobca uplatnil v žalobe. Sadzbu uplatnených úrokov z omeškania súd posúdil ako uplatnenú v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.. a v prevyšujúcej časti súd nárok žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania ako nedôvodný zamietol.

50. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

51. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

52. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

53. Žalobca bol v predmetnom konaní vo vzťahu k rozhodovaniu o nároku na náhradu trov konania úspešný v celom rozsahu, keďže súd žalobe v rozsahu celej žalovanej istiny a časti uplatneného príslušenstva vyhovel. Súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že zohľadnil pomer úspechu vo vzťahu k priznanej istine, nakoľko príslušenstvo nebolo predmetom samostatného nároku. V prípade, ak je príslušenstvo uplatnené spolu s pohľadávkou, jeho súdom priznaná výška, resp. zamietnutie žaloby v časti príslušenstva, nemá vplyv na posúdenie úspechu žalobcu v konaní (vid'. napr. KS v Bratislave zo dňa 26.04.2017, č.k. 3Cob/300/2016-118).

54. V zmysle uvedeného, s poukazom na úspech žalobcu v konaní v časti žalovaného nároku na zaplatenie žalovanej istiny a časti žalovaného príslušenstva dospel súd k záveru, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.